

**I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. J. SŁOWACKIEGO W PRZEMYŚLU**

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Przemyśl, 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. J. SŁOWACKIEGO W PRZEMYŚLU

Naczelną zasadą obowiązującą wszystkich pracowników I Liceum im. J. Słowackiego w Przemyślu (w dalszej części zwanego Liceum) jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności małoletniego, poszanowanie jego praw, zapewnienie uczniom sprzyjających warunków do nauki i rozwoju w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy szkoły działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Podstawa prawna:

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 Nr 120 poz. 526 z późn. zm.),
Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2024 poz. 424),
Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2024 poz. 37),
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2023 poz. 1550),
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2023 poz. 1610),
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (Dz. U. 2024 poz. 17),
Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 poz. 1781),
Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (Dz. U. 2024 poz. 560)

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. Pracownikiem szkoły jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
3. Zgoda opiekuna małoletniego oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
4. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracowników szkoły lub zaniechanie małoletniego przez jego opiekunów.
5. Krzywdzeniem małoletniego jest:
 - 1) Przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
 - 2) Przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim,

brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań nieadekwatnych do jego etapu rozwojowego.

- 3) Przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
- 4) Zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa; brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku nauki.

Rozdział II

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia małoletniego

§ 1

1. W przypadku uzyskania przez pracownika szkoły informacji, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi.
2. W przypadku krzywdzenia małoletniego na terenie szkoły przez pracownika szkoły lub inną osobę:
 - 1) Osoba, która zauważyła, że jakkolwiek małoletni jest krzywdzony przez pracownika, jest zobowiązana niezwłocznie powiadomić o tym dyrektora szkoły.
 - 2) Dyrektor rozpoznaje sytuację osobiście lub na jego polecenie wyznaczony pracownik prowadzi rozmowę wyjaśniającą z uczniem i ewentualnymi świadkami zdarzenia. Z rozmowy sporządzona zostaje notatka służbowa.
 - 3) Jeśli sprawę zgłosił rodzic, dyrektor rozmawia o zauważonej sytuacji z rodzicami pokrzywdzonego małoletniego.
 - 4) Dyrektor szkoły prowadzi rozmowę z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie małoletniego. Z rozmowy sporządzona zostaje notatka zawierająca listę osób uczestniczących, przebieg rozmowy, wnioski i postanowienia.
 - 5) Dyrektor w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz plan pomocy małoletniemu - na podstawie rozmów:
 - a) z małoletnim (w obecności pedagoga, psychologa lub wychowawcy klasy, który sporządza notatkę z rozmowy),
 - b) ze zgłaszającym fakt krzywdzenia małoletniego,
 - c) z podejrzanym o krzywdzenie.
 - 6) Plan pomocy małoletniemu powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) działań, jakie szkoła podejmuje na rzecz małoletniego, w celu zapewnienia mu poczucia
 - b) bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - c) zdyscyplinowanie krzywdzącego,
 - d) wsparcia, jakie placówka zaoferuje małoletniemu,
 - e) skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy małoletniemu, jeżeli istnieje taka potrzeba.
 - 7) W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce, na wniosek dyrektora szkoły, właściwy organ wszczyna postępowanie zmierzające do ukarania pracownika karą porządkową lub dyscyplinarną.

3. W przypadku krzywdzenia małoletniego na terenie i poza terenem szkoły przez opiekuna lub inną osobę:
 - 1) Każdy pracownik szkoły, który posiada informację o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego przez jakąkolwiek osobę dorosłą, niebędącą pracownikiem szkoły jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o podejrzeniu dyrektora szkoły oraz sporządzić notatkę służbową zawierającą opis zaobserwowanych symptomów.
 - 2) Dyrektor szkoły wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu.
 - 3) Dyrektor, po rozmowie z osobą, którą podejrzewa o krzywdzenie małoletniego, niezwłocznie prowadzi działania wyjaśniające; rozmawia z małoletnim i ewentualnymi świadkami zdarzenia, odbywa się także rozmowa z wychowawcą małoletniego, jeśli istnieje taka potrzeba, nauczycielami uczącymi oraz innymi pracownikami szkoły (ww. rozmowy może prowadzić wskazana przez dyrektora szkoły osoba - np. pedagog szkolny, psycholog szkolny). Z rozmów sporządzana zostaje notatka.
 - 4) Dyrektor w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz plan pomocy małoletniemu — na podstawie rozmów:
 - a) z małoletnim (w obecności pedagoga, psychologa lub wychowawcy klasy, który sporządza notatkę z rozmowy),
 - b) ze zgłaszającym fakt krzywdzenia małoletniego,
 - c) z podejrzanym o krzywdzenie.
 - 5) Plan pomocy małoletniemu powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) działań, jakie szkoła podejmuje w celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - b) wsparcia, jakie szkoła zaoferuje małoletniemu,
 - c) skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy małoletniemu, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 2

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog, psycholog, wychowawca małoletniego, dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu małoletniego lub o małoletnim (dalej jako: zespół interwencyjny).
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w standardach: rozdz. II §1. ust.1 i 2, na podstawie opisu sporządzonego przez dyrektora oraz informacji uzyskanych przez członków zespołu.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie małoletniego, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów małoletniego na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 3

1. Plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez dyrektora lub pedagoga szkolnego rodzicom/opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu i jego skutków względem małoletniego.
3. Dyrektor informuje rodziców/opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez szkołę podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd).

4. Po poinformowaniu rodziców przez dyrektora - zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
6. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.

§ 4

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych standardów ochrony małoletnich. Kartę załącza się do indywidualnej teczki małoletniego.
2. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informację z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział III

Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

§ 1

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych małoletniego i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego powołanego w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

§ 2

Pracownik szkoły może wykorzystać informacje o małoletnim w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości małoletniego oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację małoletniego.

§ 3

1. Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji na temat małoletniego oraz na temat jego opiekunów.
2. Pracownik szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik szkoły podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe opiekuna małoletniego.
3. Pracownik szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnimi.
4. Pracownik szkoły nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, iż jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

5. Pracownik szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może wypowiedzieć się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna - po wyrażeniu pisemnej zgody przez opiekuna małoletniego.

§ 4

1. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenie instytucji. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje dyrektor.
2. Dyrektor szkoły, podejmując decyzję, o której mowa w poprzedzającym punkcie, poleca sekretariatowi szkoły przygotowanie wybranego pomieszczenia w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie szkoły małoletnich.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 1

Szkoła, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.

§ 2

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowania, fotografowania) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
2. Rodzic/opiekun wyraża pisemną zgodę na utrwalanie wizerunku małoletniego podczas pierwszego zebrania z wychowawcą klasy.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 3

1. Upublicznianie przez pracownika szkoły wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
2. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy małoletniego oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl w celach promocyjnych).

Rozdział V

Zasady dotyczące utrwalania i upowszechniania wizerunku małoletniego

§ 1

1. Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku małoletniego (zdjęcia, filmy):
 - 1) Wszyscy małoletni muszą być ubrani.
 - 2) Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez małoletnich i w miarę możliwości przedstawiać grupy małoletnich, a nie pojedyncze osoby.
 - 3) Należy się upewnić, że fotograf lub osoba filmująca nie spędza czasu z małoletnimi ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
 - 4) Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków małoletnich należy zgłaszać i rejestrować podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.
2. Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków małoletnich:

- 1) Należy używać tylko imion małoletnich; nie ujawniać zbyt wielu szczegółów dotyczących ich miejsca zamieszkania, szkoły czy zainteresowań.
- 2) Należy zapytać o zgodę małoletniego i rodziców/opiekunów małoletniego i poinformować wszystkich zainteresowanych o tym, gdzie i w jaki sposób zamierza się wykorzystać jego wizerunek.
- 3) Należy starać się wykorzystywać obrazy pokazujące szeroki przekrój małoletnich – chłopców i dziewcząt, małoletnich w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach i reprezentujących różne grupy etniczne.
- 4) Należy poprosić specjalistów o radę w sprawie zamieszczenia obrazów małoletnich na stronie internetowej – zarezerwować czas na obróbkę zdjęć przed zamieszczeniem ich na stronie internetowej.

Rozdział VI

Zasady dostępu małoletnich do Internetu

§ 1

1. Szkoła, zapewniając uczniom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie szkoły dostęp małoletniego do Internetu możliwy jest:
 - 1) pod nadzorem pracownika szkoły na lekcji informatyki,
 - 2) bez nadzoru nauczyciela – na przeznaczonych do tego komputerach znajdujących się na terenie instytucji (dostęp swobodny).
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika placówki, pracownik szkoły ma obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas lekcji.
4. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.

§ 2

1. Szkoła zapewnia, by na wszystkich komputerach na terenie placówki z dostępem do Internetu było zainstalowane i aktualizowane:
 - 1) oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
 - 2) oprogramowanie monitorujące korzystanie przez małoletniego z Internetu,
 - 3) oprogramowanie antywirusowe,
 - 4) oprogramowanie antyspamowe.
2. Wymienione w ust. 1 niniejszego paragrafu oprogramowania są aktualizowane przez wyznaczonego pracownika szkoły przynajmniej raz w miesiącu.
3. Wyznaczony pracownik szkoły przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści, a w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści ustala, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
4. Informację o małoletnim, który korzystał z komputera w czasie wprowadzania niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik szkoły przekazuje pedagogowi szkoły.
5. Pedagog przeprowadza z małoletnim, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog uzyska informacje, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w rozdziale II.

Rozdział VII

Uprawnienia i obowiązki dyrektora szkoły i pracowników

§ 1

1. Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za realizację standardów ochrony małoletnich, za reagowanie na sygnały ich naruszania oraz za wprowadzanie proponowanych zmian.
2. Dyrektor szkoły może wyznaczyć osobę monitorującą realizację niniejszych standardów ochrony małoletnich w szkole (ankieta - załącznik nr 2); w ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmiany standardów ochrony małoletnich oraz wskazywać ich naruszanie w placówce.
3. Dyrektor szkoły przeprowadza na podstawie obserwacji, prowadzonych rozmów i dokumentacji, rozpoznanie poziomu realizacji standardów ochrony małoletnich.
4. Dyrektor szkoły wprowadza do standardów ochrony małoletnich niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły ich nowe brzmienie.
5. Dyrektor szkoły prowadzi okresową ewaluację swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich.

§ 2

1. W procesie rekrutacyjnym na stanowisko pracownika szkoły niezbędne jest dostarczenie dokumentów o niekaralności, także na tle seksualnym oraz podpisanie zgody dot. „Standardów Ochrony Małoletnich”.
2. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w szkole, są uważni na sytuacje związane z zagrożeniem zdrowia i życia, zwracają uwagę na samopoczucie małoletniego.
3. Pracownicy stosownie do potrzeb poszerzają swoją wiedzę i doskonałą umiejętności pomocowe dotyczące pracy z małoletnimi z zaburzeniami rozwojowymi oraz z niepełnosprawnościami.
4. Nauczyciele organizują zajęcia zapewniające małoletnim wszechstronny rozwój; zadania i działania dostosowane są do potrzeb i możliwości poszczególnych małoletnich.
5. Pracownicy udzielają pomocy małoletnim w sytuacjach trudnych, wspierają w poszukiwaniu rozwiązań.
6. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażania emocji w sposób nie krzywdzący innych; niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad interakcji opartych na szacunku i wzajemnej życzliwości.
7. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń bezpieczeństwa każdy pracownik jest zobowiązany, w miarę możliwości im przeciwdziałać oraz natychmiast powiadomić o nich dyrektora placówki.
8. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z małoletnimi kierują się szacunkiem, akceptacją i życzliwością rozumianymi jako:
 - 1) osoba dorosła uwzględnia indywidualne potrzeby małoletniego,
 - 2) osoba dorosła zwraca się do małoletniego językiem zrozumiałym i empatycznym,
 - 3) osoba dorosła nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec małoletniego oraz jego zachowań, jest uważna na konteksty sytuacyjne i nie rozmawia z innymi pracownikami o uczniach szkoły przy innych małoletnich,
 - 4) osoba dorosła w żaden sposób nie dyskryminuje małoletniego,
 - 5) osoba dorosła nie przekazuje informacji na temat funkcjonowania małoletniego i jego zachowań jego rodzicom w obecności innych małoletnich lub innych rodziców,
 - 6) osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec małoletniego (nie bije, nie szarpie, nie stosuje siły fizycznej),
 - 7) osoba dorosła nie stosuje karania małoletniego nieuzasadnionymi negatywnymi uwagami i ocenami niedostatecznymi,

- 8) osoba dorosła stawia małoletniemu wymagania i oczekiwania adekwatne do jego etapu rozwojowego,
- 9) osoba dorosła nie publikuje wizerunku małoletniego na swoich mediach społecznościowych,
- 10) osoba dorosła chroni dane osobowe małoletniego,
- 11) osoba dorosła nie przekazuje bez zgody rodziców/prawnych opiekunów małoletniego żadnych informacji na jego temat,
- 12) osoba dorosła buduje profesjonalną relację zgodną z obyczajowością.

§ 3

1. Uczniowie zostaną zapoznani ze standardami ochrony małoletnich.
2. Pozytywne zachowania małoletnich wzmacniane są poprzez nagradzanie: słowne (pochwała indywidualna, pochwała w obecności uczniów), indywidualne systemy motywacyjne.
3. Niedopuszczalne są zachowania z obszarów przemocowych: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie), zmuszanie, negowanie uczuć.
4. W każdej sytuacji małoletni jest informowany o prawnych i społecznych konsekwencjach swojego zachowania oraz o możliwych działaniach naprawczych.
5. Bezpośredni kontakt z małoletnim oparty jest na poszanowaniu intymności małoletniego.
6. Zasady bezpośredniego kontaktu z małoletnim ustalane są z rodzicami, opiekunami prawnymi z poszanowaniem zdania obu stron.
7. W szczególnych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika szkoły w celu przerwania zachowań ucznia, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych uczniów. Jednocześnie szkoła dba o nietykalność cielesną uczniów.

Rozdział VIII

Procedury postępowania w przypadku zgłoszenia krzywdzenia małoletniego

§ 1

1. Poinformowanie dyrektora szkoły o zgłoszeniu krzywdzenia małoletniego.
2. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły poinformowanie o zgłoszeniu krzywdzenia wicedyrektora szkoły, w dalszej kolejności członków zespołu interwencyjnego powołanego przez dyrektora szkoły.
3. Uruchomienie przez dyrektora szkoły lub zespół interwencyjny profesjonalnej relacji pomocowej, polegającej na zapewnieniu bezpieczeństwa małoletniego i poszanowaniu jego godności.
4. Przeprowadzenie rzetelnej diagnozy sytuacji, polegającej na uzyskaniu jak najpełniejszych informacji w postaci sporządzenia notatki ze zdarzenia.
5. Zbadanie bezpieczeństwa małoletniego.
6. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego, podjęcie działań w celu bezpośredniej ochrony małoletniego poprzez interwencję mającą na celu natychmiastowe wyjęcie małoletniego z rodziny lub odseparowanie od pracownika szkoły, wobec którego jest podejrzenie krzywdzenia.

§ 2

1. Działania interwencyjne zespołu interwencyjnego mogą być realizowane w ramach czterech ścieżek:
 - 1) karnej (zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa),
 - 2) cywilnej (wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego),
 - 3) procedury Niebieskiej Karty (przemoc domowa),
 - 4) dyscyplinarnej (względem stosowania przemocy przez pracownika szkoły).

2. Interwencję karną należy podjąć w przypadku przestępczości na szkodę małoletnich przeciwko:
 - 1) wolności seksualnej i obyczajowości np. zgwałcenie, wykorzystanie seksualne, prezentowanie pornografii, naruszenie intymności seksualnej,
 - 2) rodzinie i opiece np. znęcanie się, porzucenie, uprowadzenie, zaniedbanie,
 - 3) wolności np. groźba karalna, nękanie,
 - 4) życiu i zdrowiu np. ciężki uszczerbek na zdrowiu, pobicie,
 - 5) czci i nietykalności cielesnej np. zniewaga, zniesławienie.
3. Interwencja do sądu rodzinnego podejmowana jest wtedy, kiedy wyczerpią się środki współpracy z rodziną lub rodzice nie podejmują działań na rzecz małoletniego zgodnie z zaleceniami i wskazówkami.
4. Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty:
 - 1) w przypadku podejrzenia przemocy domowej, pracownik szkoły (wychowawca, psycholog, pedagog) przeprowadza rozmowę z uczniem (w przypadku ucznia nie komunikującego się werbalnie od razu zgłasza sprawę zespołowi interwencyjnemu).
 - 2) Rozmowa dotyczy:
 - a) podtrzymywania relacji opartej na zaufaniu,
 - b) udzielaniu informacji o dalszych krokach,
 - c) braku zgody na bicie, dotykanie bez zgody małoletniego;
 - d) nazywania problemu (poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób, np. pedagoga/psychologa szkolnego)
 - e) poinformowanie o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując małoletniemu bezpieczeństwo.
 - 3) Pracownik szkoły samodzielnie lub wraz z członkiem zespołu wypełnia formularz Niebieska Karta - A.
5. W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej małoletniego i że możliwa jest współpraca z rodzicami:
 - 1) wzywa się do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia na spotkanie zespołu interwencyjnego,
 - 2) zawiera się z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji małoletniego i rodziny,
 - 3) podejmuje się działania wynikające z potrzeb małoletniego i rodziny w kierunku:
 - a) wzmocnienia małoletniego, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej,
 - b) zapewnienia mu pomocy psychologiczno- pedagogicznej na terenie szkoły,
 - c) wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących np. poradnictwo,
 - d) kierowania na konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych,
 - e) pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów,
 - f) zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania pracy, zorganizowanie pomocy finansowej, rzeczowej itp.
6. Rodzice zostają poinformowani o podjęciu interwencji, założenia „Niebieskiej Karty” poprzez przekazanie formularza Niebieska Karta – B.
7. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, pracownik upoważniony przez dyrektora szkoły składa niezwłocznie

zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

Rozdział IX

Ewaluacja

§ 1

1. Dokonuje się corocznej oceny podejmowanych działań (raport z monitoringu standardów ochrony małoletnich) oraz oceny działań interwencyjnych.
2. Istnieje możliwość zgłoszenia zażalenia na bezczynność.
3. Prowadzi się bieżący kontakt z instytucjami, które zostały powołane we wcześniejszych etapach interwencji (OPS, policja, kurator, asystent rodziny).

Rozdział X

Monitoring stosowania standardów ochrony małoletnich

§ 1

1. Dyrektor szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za standardy ochrony małoletnich i powierza jej nadzór nad realizacją oraz prowadzeniem rejestru spraw dotyczących krzywdzenia.
2. Na bieżąco dokonuje się wymiany informacji o przebiegu podejmowanych działań interwencyjnych (wychowawcy, pedagog, psycholog, terapeuci małoletniego, pozostałe osoby współpracujące z małoletnim i jego rodziną).
3. Szkoła oferuje rodzicom edukację w zakresie wychowania małoletnich bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem seksualnym poprzez organizowanie edukacyjnych spotkań z rodzicami.

Rozdział XI

Przepisy końcowe

§ 1

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników instytucji, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Karta interwencji
2. Monitoring standardów – ankieta
3. Wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego
4. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa
5. Niebieska Karta 'A' – formularz
6. Niebieska Karta „B” – formularz

Opracował zespół w składzie:

Elżbieta Sawicka

Justyna Kulczycka Cieśla

Lucyna Gierlak

Artur Derdziak

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko małoletniego:.....
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia):.....
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:.....
4. Opis podjętych działań
Data:.....
Działanie:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
5. Spotkania z opiekunami małoletniego:
Data:.....
Opis
spotkania:.....
.....
.....
.....
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)
 wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny,
 zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
 inny rodzaj interwencji. Jaki?
.....
.....
7. Dane dotyczące interwencji
Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję, data interwencji
.....
.....
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka
uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/ działania rodziców
Data :.....
Działanie:.....
.....

Monitoring standardów – ankieta

1. Czy wiesz na czym polega program Chronimy Dzieci?

Tak Nie

2. Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w I Liceum Ogólnokształcącym im. J. Słowackiego w Przemyślu?

Tak Nie

2. Czy zapoznałeś się z dokumentem: Standardy Ochrony Małoletnich?

Tak Nie

3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich?

Tak Nie

4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?

Tak Nie

5. Czy zdarzyło ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w standardach ochrony małoletnich przez innego pracownika?

Tak Nie

6. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące standardów ochrony małoletnich?

Tak Nie

Jeśli wybrałaś/eś odpowiedź - tak, napisz jakie:

.....
.....

Wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego

pieczętka szkoły

Przemyśl (data)

**Sąd Rejonowy
w Przemyślu
ul. Adama Mickiewicza 14
37-700 Przemyśl**

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ RODZINNĄ MAŁOLETNIEGO

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej/go.....
urodzonej/go dniaw, zamieszkałej/go w.....
przy ulicy.....

UZASADNIENIE

.....
.....
.....

ZAWIADOMIENIE O MOŻLIWOŚCI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

pieczętka szkoły

Przemyśl (data)

**Prokuratura Rejonowa
w Przemyślu
ul. Waygarta 8
37-700 Przemyśl**

ZAWIADOMIENIE O MOŻLIWOŚCI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Niniejszym jako(*stanowisko*) zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę uczennicy/ucznia I Liceum Ogólnokształcącego im.

J. Słowackiego w Przemyślu, tj. małoletniej/go.....(urodzonej/go dnia..... w, zamieszkałej/go w

przez:..... (dane sprawcy przemocy)

polegającego na.....

.....
.....

Tym samym, wnoszę o wszczęcie postępowania przygotowawczego i podjęcie niezbędnych czynności dowodowych celem pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności karnej.

UZASADNIENIE

.....
.....
.....
.....